

Računovodstveni informacijski sustavi – RIS

Uvodno predavanje

Prof.dr.sc. Dražena Gašpar
Mr.sc. Mirela Mabić

03.05.2018.

Ciljevi predmeta RIS

- Objasniti studentima ulogu i značaj informacijske tehnike (IT) i njenu primjenu u računovodstvu.
- Utvrditi ulogu korisnika (računovođa) u razvoju informacijskih sustava.
- Uporabom konkretnih IT alata studenti trebaju osigurati potporu za različite vrste računovodstvenih dokumenata i izvješćivanja.
- Studenti prezentiraju IT potporu za odabrane računovodstvene dokumente i izvješća.

Ishodi učenja za RIS

- Primijeniti modeliranje poslovnih procesa na konkretnom primjeru.
- Napraviti ER model podataka za konkretni primjer.
- Napraviti bazu podataka i pripadajuće forme.
- Napraviti forme i izvješća koristeći tablični kalkulator.
- Prezentirati konkretni primjer koristeći odgovarajuću IT potporu.

Način polaganja ispita

- Podjela studenata u grupe
- SVAKA grupa treba za odabrani primjer napraviti:
  1. Dijagram aktivnosti (20 bodova)
  2. ER model baze podataka (30 bodova)

Studenti (napredne grupe) koji žele ocjenu 4 ili 5 trebaju uraditi sljedeće (50 bodova):

- a) Na temelju ER modela kreirati bazu u MS Access
- b) U Access-u napraviti forme za unos podataka
- c) U Access-u napraviti minimalno 2 izvješća

Način polaganja ispita

Studenti (grupe) koji su zadovoljni ocjenama 2 ili 3 trebaju uraditi sljedeće (30 bodova):

- a) U Excelu osigurati unos podataka za svoj primjer
- b) U Excelu napraviti minimalno 3 izvješća uz korištenje grafike

Način polaganja ispita

- 15 minuta PAUZA za studente kako bi odabrali način polaganja ispita i pokušali sami formirati grupe
- Ako se studenti ne dogovore, random pristupom se formiraju grupe.
- Svaka grupa izvlači svoj zadatak
- 15 minuta PAUZA kako bi grupe međusobno mogle zamijeniti zadatke ako žele
- Na kraju sata REKAPITULACIJA grupa i zadataka koje su odabrale/dobile

RAČUNOVODSTVENI INFORMACIJSKI SUSTAVI

Definicija

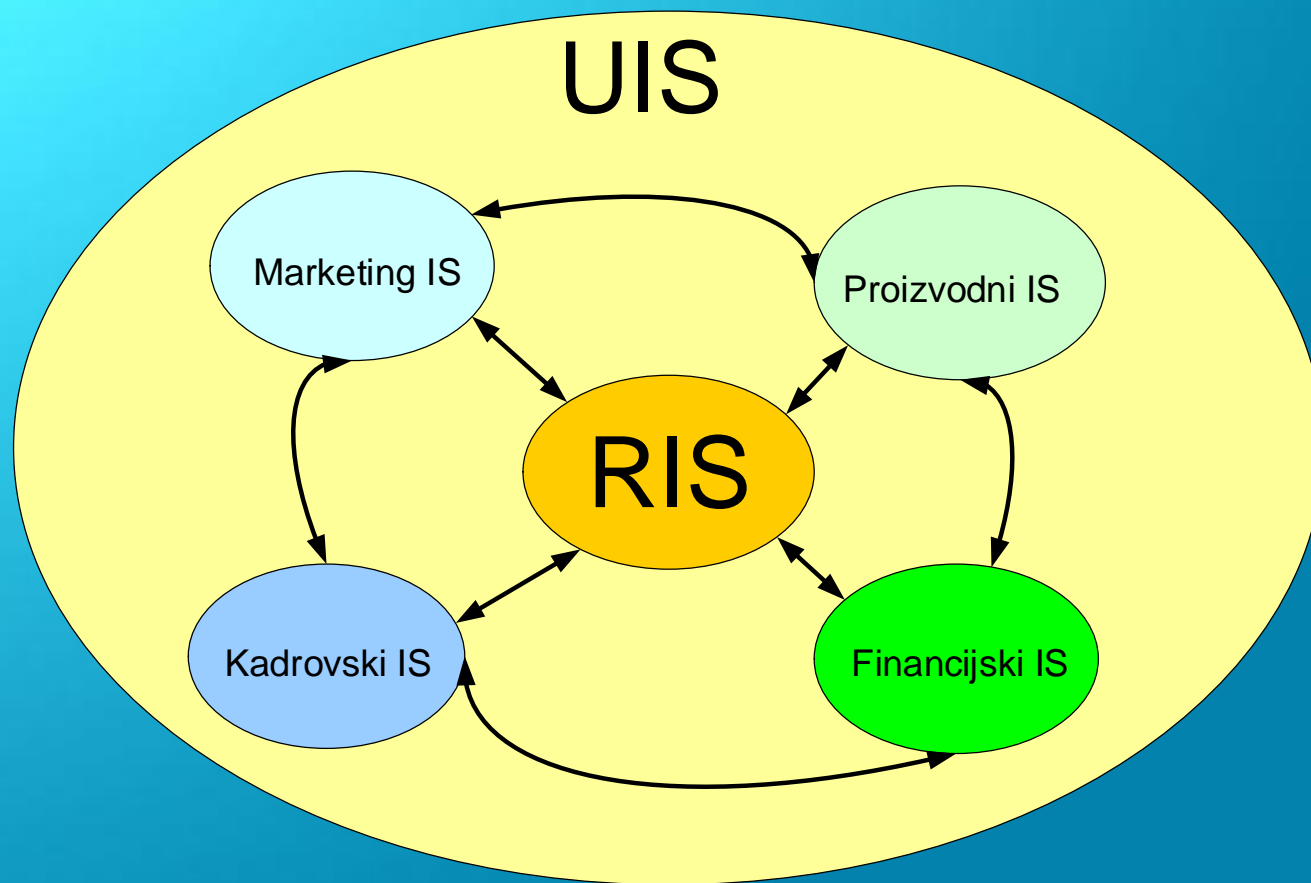
Različiti pogledi (uže ili šire promatranje):

- *Specijalizirani podsustav UIS-a (uže promatranje)*
- *Fokusirani, ne samo na financijske transakcije, već na potporu poslovnim procesima (šire promatranje)*

RIS – uže promatranje

RIS – šire promatranje

RIS se definira kao informacijski sustav koji prikuplja, bilježi i prezentira sve relevantne financijske i nefinancijske informacije o značajnim poslovnim aktivnostima.

Nove uloge računovođa i financijera

Računovođe se oduvijek bave
informacijskim poslom –

priprema i prezentiranje točnih i
relevantnih informacija menadžmentu i
ostalim vanjskim i unutarnjim učesnicima

Nove uloge računovođa i financijera

Američki Institut Ovlaštenih Javnih Računovođa (AICPA – American Institute of Certified Public Accountants stavlja naglasak na:

1. Sigurnost informacija i kontrolu unutar IS
2. Elektroničku trgovinu

Nove uloge računovođa i financijera

Novi zahtjevi (izazovi):

- Uporaba IT za kreiranje ili objedinjavanje informacija iz baza podataka
- Usluge provjere informacija u smislu da računovođe interpretiraju podatke iz DB kako bi se odredila kvaliteta, značaj i mogućnost njihove uporabe pri donošenju odluka
- Usluge ocjene vjerodostojnosti IS
- Usluge vezano za elektroničku trgovinu ...

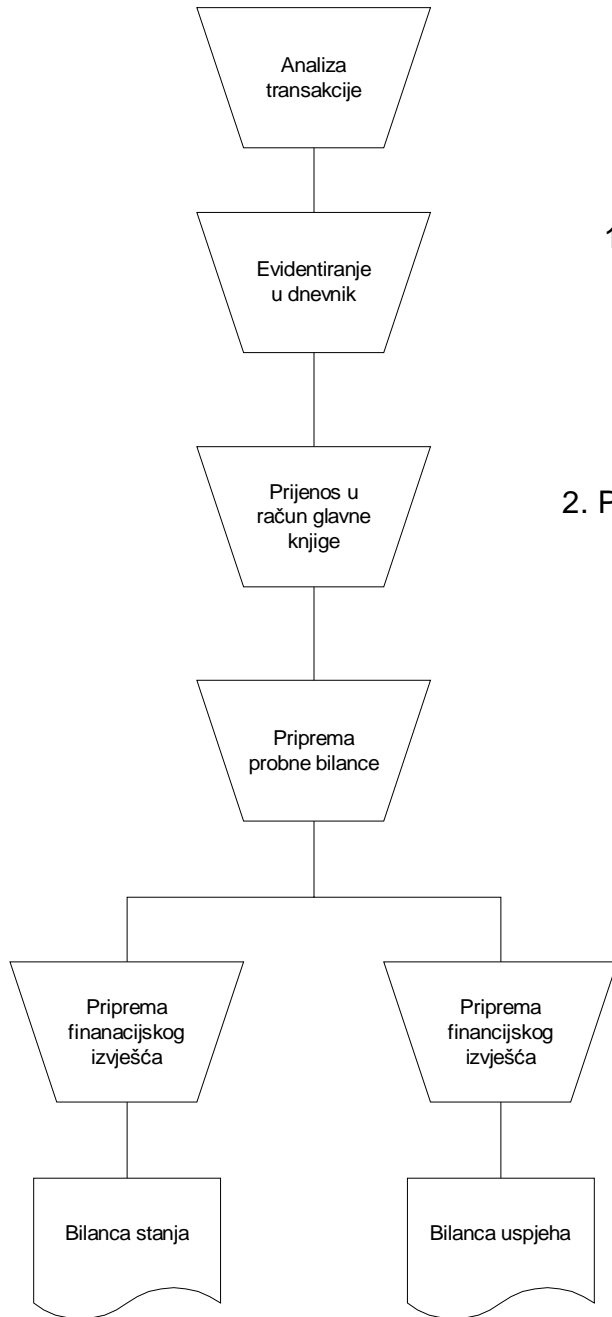

Usporedba ručnog i automatiziranog računovodstvenog ciklusa

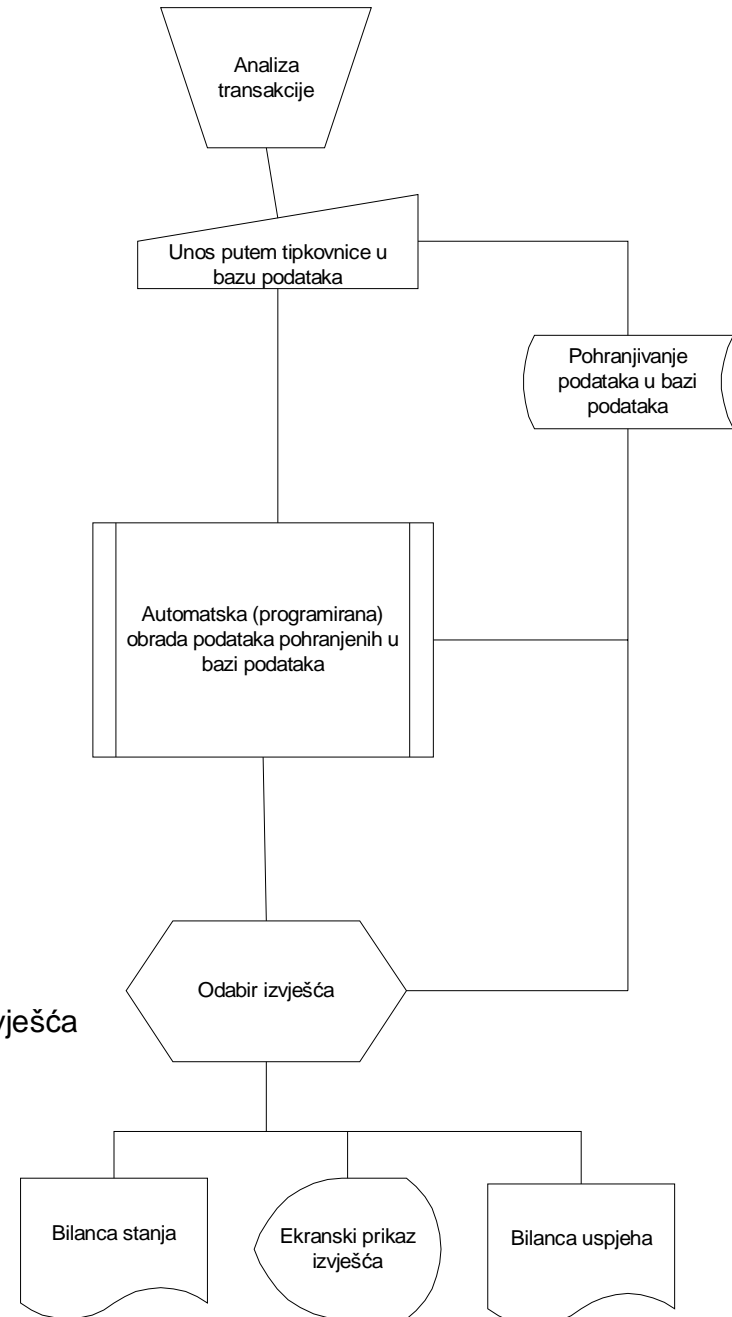
Računovodstveni ciklus:

1. Evidentiranje transakcije u dnevnik
2. Prijenos transakcije na račune glavne knjige
3. Priprema probne bilance
4. Priprema financijskih izvješća

Ručni računovodstveni ciklus

Računalni računovodstveni ciklus

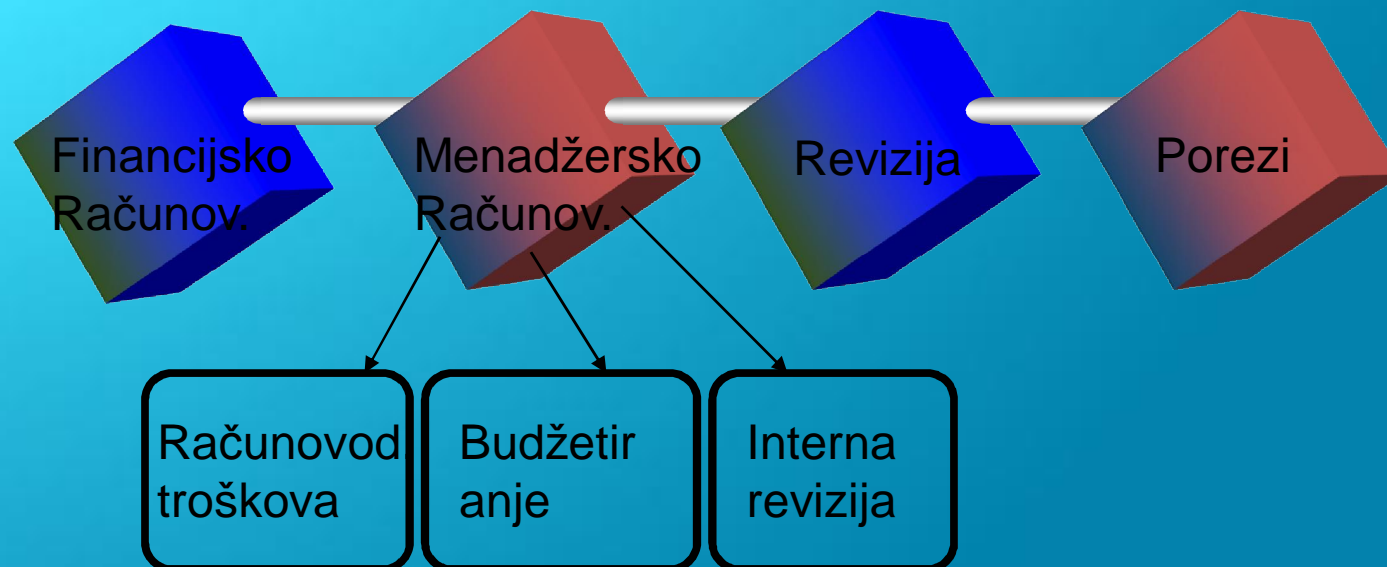
1. Evidentiranje transakcije u dnevnik

2. Prijenos transakcije na račun glavne knjige

3. Priprema probne bilance

4. Priprema finansijskih izvješća

IT i računovodstvo

IT i financijsko računovodstvo

Isporuka informacija

npr. Internet tehnologija omogućava korisnicima da pristupaju i podacima i informacijama vezanim za financijska izvješća na različite načine

u skoroj budućnosti taj utjecaj bi mogao biti izražajniiji i u prirodi i sadržaju financijskog računovodstva.

IT i menadžersko računovodstvo

- Analiza troškova po aktivnostima (engl. ABC - Activity-Based Costing)
- Mjerenje uspješnosti (eng. Performance measurement) *osim tradicionalnih pokazatelja uspješnosti kao što su neto prihod, povrat investicija, vrijednost dionica, koriste i dodatne mjere kao što su zadovoljstvo kupaca, kvaliteta, inovacija i efektivnost*
- IT također omogućava računovođama i menadžerima da pripreme proračun koristeći različite pretpostavke i mogućnost evaluiranja određenih promjena (simulacija tipa što bi bilo kad bi bilo)
- Interna revizija ili sistemska studija podrazumijeva analizu postojećeg RIS-a i prijedloge za poboljšanja ili za izradu potpuno novog RIS-a.

IT i računovodstvo poreza

IZAZOV za računovodstvo poreza je *planiranje poreza* što znači unaprijed sprječavanje «poreznih efekata» poslovnih transakcija i njihovo strukturiranje na takav način da minimaliziraju teret poreza na dobit.

Informacijska tehnologija ne samo da utječe na način pripremanja povrata poreza, već može biti iznimno korisna za planiranje poreza putem pronalaženja odgovora kroz mogućnosti uporabe elektroničkih knjižnica o porezima, raznih on-line usluga, Internetski pristup javnim bazama podataka poreznih službi, vladinih organizacija, specijaliziranim bazama i sl.

IT i revizija

IT ima potencijalne mogućnosti koje mogu utjecati na smanjenje značaja financijskih revizija zato što su raspoloživi različiti izvori informacija, često na real-time osnovi, zajedno s informacijama sadržanim u revizijskim izvješćima.

IT otvara nove poslovne mogućnosti, ali i utječe na načine izvršavanja i izvješćivanja o reviziji. Kako se danas najveći dio poslova vezano za reviziju obavlja uz pomoć računala, rizik povezan s takvim načinom rada dovodi do potrebe za proučavanjem posebne vrste rizika povezane s računalnim sustavima.

PRIMJER: Uplatnica

Uplatilo je (ime, adresa i telefon) _____	
ime i prezime	Račun pošiljaoca _____
Svrha doznake: _____	Račun primaoca _____
uplata interneta	5 6 7 6 5 1 1 1 0 0 0 0 0 6 1 0
broj ugovora: (broj ugovora)	
Primalac: _____	KM. = _____ (iznos) ☐ HITNO
DSL-Elektronika d.o.o.	☐ samo za uplate javnih prihoda
Mjesto i datum uplate: _____	Broj poreskog obveznika _____ Vrsta uplate _____
Podpis i pečat nalogodavca _____	Vrsta prihoda _____ Porezni period Od: _____ Do: _____
Pečat Banke _____	Opština _____ Bužetska organizacija _____
Podpis ovlaštenog lica: _____	Poziv na broj _____
Atlantik BB Odobrenje br. 04-65	

Uplatio je (ime, adresa i telefon) _____

_____

Svrha doznake _____

_____

Primatelj/Primalac _____

_____

Mjesto i datum uplate _____

	/		/		
--	---	--	---	--	--

Potpis i pečat
nalogodavatelja _____

Pečat banke

Potpis
ovlaštene osobe/lica _____

Račun
pošiljatelja/pošiljaoca _____

Račun
primatelja/primaoca _____

KM _____ HITNO

samo za uplate javnih prihoda

Broj poreznog
obveznika _____ Vrsta
uplate

Vrsta prihoda _____

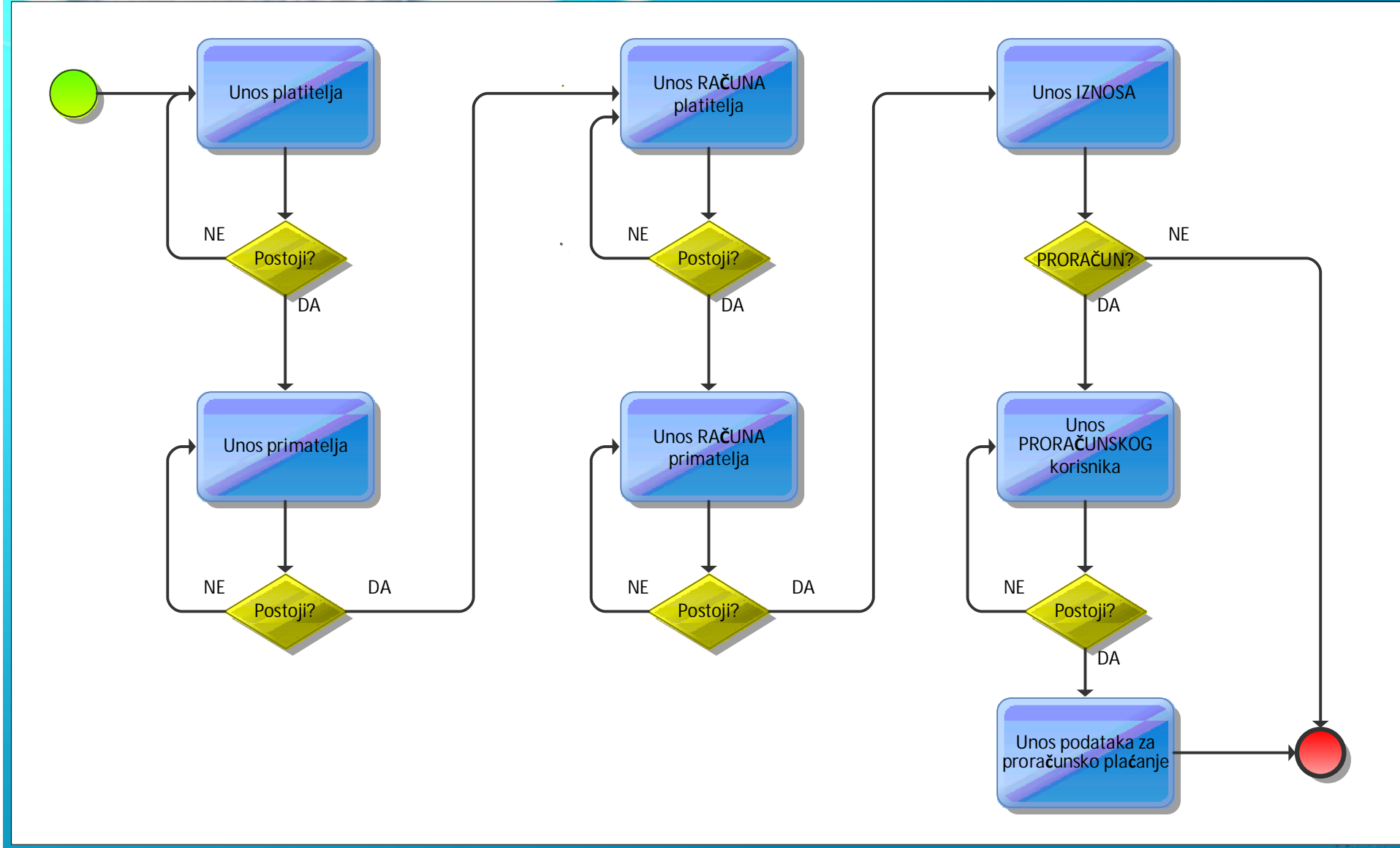
Porezni period

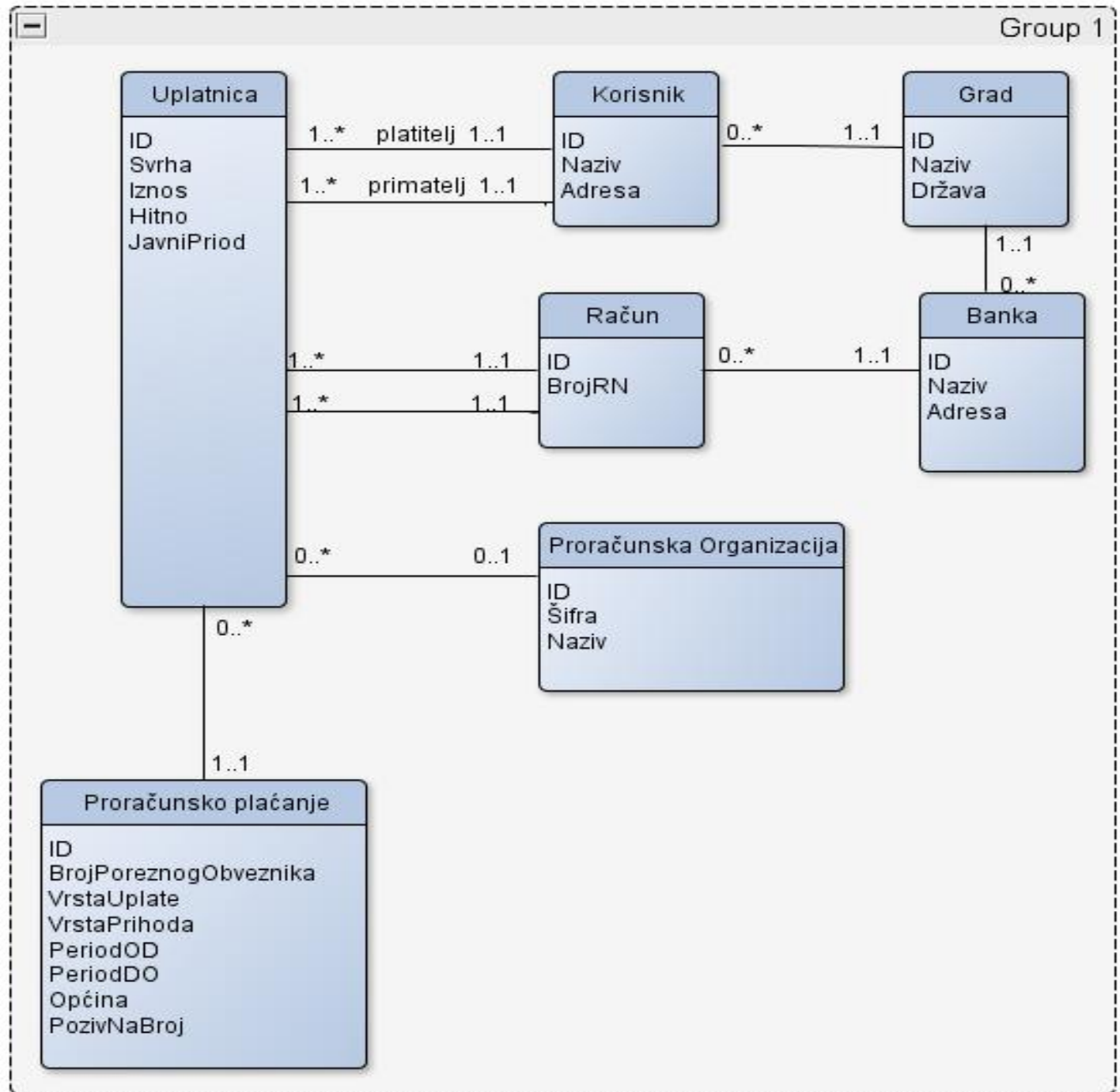
Od _____ / _____ / _____

Do _____ / _____ / _____

Općina _____ Proračunska/budžetska
organizacija _____

Poziv
na broj _____

Plan rada

Datum	Tema	Napomena
03.05.2018.	Uvodno predavanje	
09.05.2018.	Dijagram aktivnosti i ER dijagram	Pomjereno na srijedu zbog putovanja
17.05.2018.	Obrane dijagrama aktivnosti i ER dijagrama	
24.05.2018.	Access / Excel	
31.05.2018.	Access / Excel	Tijelovo – drugi termin
07.06.2018.	Obrana projekata	

Softverski alati

- MS Excel
- MS Access
- Opcionalno:
  - ArisExpress (dijagram aktivnosti)
<http://www.ariscommunity.com/aris-express/download>
  - yEd Graph Editor (ER dijagram)
<https://www.yworks.com/products/yed>

